

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

(повна назва кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування Управління готельним та ресторанним бізнесом (назва магістерської програми)

на тему: **«ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ»**

Виконавець:

студентка Центру заочної та вечірньої форми навчання

Льїна Анастасія Юріївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н. доцент

Шикіна Ольга Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Готельне господарств це комплексне середовище, що пов'язано з економічною діяльністю різних підприємств, які пропонують на комерційній основі власні послуги і забезпечують клієнтів, які подорожують, необхідними умовами для розміщення, харчування, надання додаткових послуг та ін.

Актуальність дослідження даної теми підтверджується подіями, що відбуваються у даний час: пандемія COVID-19, та її безперечний вплив на економіку взагалі, та сегмент готельного господарства; впровадження нових технологій, що дають можливість дистанціювання та підтримання санітарних норм, легалізація грального бізнесу в Україні та його невід'ємний зв'язок з готельним господарством.

Питаннями розвитку готельного господарства України займаються Балацька Н. Ю. [2], Галасюк [3-5], Герасименко В.Г. [6], Грабар М.В. [7], Рудінська О. В., Карьєва М. О. [31], Тімар І. В. [33], Шаповалова О.М. [35], Ярьоменко С.Г., Нечева Н.В. [43].

Мета кваліфікаційної роботи є розгляд різних перспективних напрямів розвитку підприємств готельного господарства України з виявленням доцільності впровадження запропонованих заходів.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких завдань:

- визначити сутність та зміст поняття «готельне господарство»;
- виявити тенденції розвитку готельного господарства;
- розглянути зарубіжний досвід гральної діяльності як елемента готельного господарства;
- проаналізувати розвиток готельного господарства України;
- дослідити вплив пандемії COVID-19 на туристичну галузь України;
- дослідити вплив гральної діяльності на активізацію категоризації готелів;
- розробити перспективні напрями розвитку готельного господарства України;
- надати економічне обґрунтування запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є процес розвитку готельного господарства України.

Предметом дослідження кваліфікаційної роботи є науково-практичні питання перспективних напрямків розвитку готельного господарства України.

Методом дослідження роботи є діалектичний метод дослідження явищ та процесів у їхньому взаємозв'язку і розвитку. Для досягнення мети та розв'язання визначених завдань кваліфікаційної роботи використано такі загальнонаукові методи: абстрактно-логічний (для узагальнення теоретичних положень, визначення сутності економічних понять, формування висновків); системний аналіз (для аналізу розвитку готельного господарства України); графічний (для наочного представлення статистичних даних); табличний та групування (при аналізі розподілу категоризованих готелів); конструктивний та експериментальний (оцінка результатів запропонованих заходів щодо розвитку готельного господарства України).

Інформаційна база дослідження. Теоретичну та методологічну основу дослідження становлять наукові праці з названої проблеми вітчизняних та зарубіжних вчених, законодавчі та нормативні акти України, методики Всесвітньої туристичної

організації, інструктивні матеріали, що регламентують діяльність суб'єктів господарювання, довідково-інформаційні видання, дані статистичної та внутрішньогосподарської звітності готельних підприємств.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменування). Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 73 сторінки комп'ютерного тексту. Основний зміст викладено на 67 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 6 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано:

- Ільїна А. Ю. Вплив пандемії COVID-19 на розвиток готельного господарства Одеської області / А.Ю. Ільїна, О.В. Шикіна // Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Одеса, 21 жовтня 2021 року). – Одеса: ОНЕУ, 2021. – 177 с. – С. 140-144.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє зробити наступні висновки.

1. У широкому розумінні термін «готельне господарство» означає індустрію гостинності загалом, тобто підприємства, які надають не тільки послуги проживання, а й повний спектр суміжних послуг – від харчування до трансферу з аеропорту. У вузькому розумінні готельне господарство - це тільки проживання. З моменту появи теоретичного підґрунтя для туристичної індустрії, поняття «готельне господарство» відносили лише до власне готелів. Проте, з плином часу та появою інших форм розміщення, таких, як мотелі, туристичні бази, кемпінги та інші підприємства, це поняття розширювалось до сучасного розуміння.

2. В умовах жорсткої конкуренції готелі змушені шукати нові шляхи підвищення привабливості та доступності своїх послуг. Останні тенденції готельного господарства свідчать про застосування інновацій, що виступають в якості стимулу для подальшого розвитку готельного бізнесу, дають змогу підприємствам не тільки займати лідируючі положення у своїх ринкових сегментах, але й відповідати світовим стандартам готельного обслуговування. Такі нововведення підвищують операційну ефективність, а також створюють більшу цінність для споживачів.

3. В системі світового туризму найбільш давній вид розваг – азартні ігри – часто виступають одним з головних мотивів туризму. Заборона на гральний бізнес в одних країнах, при розважливому законодавчому регулюванні, породжує його підйом в інших. Вона також спричиняє виникнення туристичних поїздок (насамперед на суміжні території), які мають на меті відвідати заклади гемблінгу.

4. Як висновок необхідно зазначити, що питання введення обмежень чи імовірності повного припинення міжнародних перевезень не закриті. Готельне господарство – як одна з чутливих до пандемії галузей повинна впроваджувати заходи, що допоможуть пережити тяжкі часи та відновити лояльність гостей. Як приклад можна зазначити заохочення ринку щодо заброньованих номерів, тобто можливість переоформлення бронювання або отримання компенсації повної вартості

заброньованого номера, що залежить від діючих правил користування готелями та аналогічними засобами розміщування. Необхідно впроваджувати жорстку систему економії, тобто скорочувати довільні витрати, зарплати і преміальні виплати всіх рівнів менеджменту. У випадку впровадження обмежень червоної зони (повного припинення надання послуг розміщування) єдиною стратегією поведінки готелів має бути надання відпустки без збереження заробітної плати для всіх працівників терміном на 60–90 днів і закриття всіх нерухомих об'єктів. Це призведе до кадрового голоду, але дасть можливість продовжити функціонування готелів. Також цей час доцільно використовувати для реновації готелів, тому що, краще вийти після тимчасового припинення діяльності з обґрунтовано оновленим інтер'єром ніж проводити ці операції під час функціонування готелю. Потрібно не припиняти впровадження суворих правил охорони здоров'я та безпеки, що передбачає підтримання чистоти, гігієни рук, прибирання готельних номерів за новими стандартами попередження ризику ураження вірусом. Прикладом може служити програма Hilton CleanStay спільно з виробником антисептика Lysol.

5. Для адаптації до впливу пандемії COVID-19, на наш погляд, необхідним є введення цифрових інструментів, які зроблять можливою взаємодію «без дотику», як при оплаті, так і при поселенні в готель, що допоможе мінімізувати контакти та скоротити кількість необхідного персоналу під час рецесії. Відмова від шведських столів на обслуговування за меню. Введення додаткових заходів щодо підтримки чистоти всіх приміщень і демонстрація на сайті та у соцмережах процесу дотримання санітарно-епідеміологічних норм. Застосування всіх доступних маркетингових інструментів з мінімальним бюджетом для зменшення собівартості надаваних послуг. Об'єднання у кластери задля ініціювання антикризових заходів з боку влади, таких як скасування місцевими органами влади туристичного збору на період карантину та виходу із кризи COVID-19. Надання державних інвестицій чи дотацій малому та середньому бізнесу, податкові пільги чи зниження ставок по окремих податках для туристичних компаній.

6. Розглянувши сучасний стан категоризованих готелів України можна констатувати наявність таких тенденцій. За останній рік спостерігалось зростання кількості категоризованих готелів України, що було пов'язано з мотивацією готелів отримати ліцензію на впровадження гальної діяльності. З 16 березня 2021 року розпочались засідання комісії з категоризації при Державному агентстві розвитку туризму України, за 21 засідання було видано більше 130 свідоцтв. Виявлено, що 67 % всіх категоризованих готелів України приходяться на Київську, Одеську, Львівську, Харківську, Дніпропетровську області. Що свідчить про відсутність рівномірного розподілу бажання готельєрів проходити процедуру категоризації. До основних мотивів проходити категоризацію можна віднести: цільова аудиторія готелю – іноземці, що приділяють велику увагу безпеці, та офіційним сертифікатам, свідоцтвом та ліцензіям; бажання займатися гальною діяльністю; орієнтація на діловий сегмент ринку та інше. Найбільша питома вага по Україні приходиться на готелі категорії «три зірки», у той час як в Одеській області більшість категоризованих готелів приходиться на готелі категорій «три та п'ять зірок». Майже всі готелі м. Києва, що відповідали вимогам для отримання дозволу на відкриття казино вже отримали таке право. Винятком поки є готелі «Хаятт Рідженсі Київ», «Hilton Kyiv». Станом на 07 листопада

2021 в Україні було видано 83 дозволів на зайняття гральною діяльністю, 13 з яких стосується саме казино. Принаймні ще 6 готелів Одеської області можуть проявити активність у процедурі отримання категоризації, через те, що колись мали таке свідоцтво: «Айвазовський», «Авангард», «Центральний», «Жовтневий», «Моцарт», «Hotel Wall Street».

7. Наведено рішення для активізації розвитку готельного бізнесу України в умовах сьогодення на прикладі розробки курсів круп'є на базі Одеського національного економічного університету. А також запропоновано розробити так звані «джанкет-тури».

8. Надано економічне обґрунтування пропозиції з перспективних напрямів розвитку готельного господарства. Розглянуто реалізацію «джанкет-турів». Доведено ефективність проекту при реалізації 134 турів настане точка беззбитковості.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи функціонування готельного господарства» проаналізовані теоретичні питання готельного господарства, було визначено основні актуальні тенденції розвитку готельного господарства та наведено зарубіжний досвід гральної діяльності як елемента готельного господарства.

У другому розділі «Дослідження розвитку готельного господарства України» проаналізовано розвиток готельного господарства України, та виявлено вплив пандемії COVID-19 на туристичну галузь. Проведено дослідження впливу гральної діяльності на активізацію категоризації готелів України після легалізації грального бізнесу та введенні обов'язкового його розташування при готелях категорії 3-5 зірок, в залежності від самої діяльності та регіону впровадження послуг.

У третьому розділі «Розроблення перспективних напрямів розвитку готельного господарства України» наведено пропозиції щодо напрямів розвитку готельного господарства України шляхом підготовки персоналу для надання гральних послуг та розробки джанкет-турів.

АНОТАЦІЯ

Ільїна А.Ю. «Перспективні напрямки розвитку підприємств готельного господарства України»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», за магістерською програмою професійного спрямування «Управління готельним та ресторанним бізнесом». – Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

Об'єкт дослідження – процес розвитку підприємств готельного господарства.

У роботі розглянуто: сутність та зміст поняття «готельне господарство», тенденції розвитку готельного господарства, а також зарубіжний досвід гральної діяльності як елемент готельного господарства.

Проведено аналіз готельного господарства України та наведено вплив пандемії COVID-19 на туристичну галузь України. Виявлено вплив гральної діяльності на активізацію категоризації готелів України. Запропоновано напрямки розвитку готельного господарства України та проведено економічну ефективність запропонованих заходів.

Ключові слова: готельне господарство, тенденції розвитку, категоризовані готелі, ігорна діяльність, курси круп'є, джанкет-тур

ANNOTATION

Ilna A.Y. «Perspective directions of development of hotel enterprises of Ukraine»

Qualifying work consists of three chapters. The object of research is the process of development of hotel enterprises. The work considers: the essence and content of the concept of "hotel industry", trends in the hotel industry, as well as foreign experience of gambling as an element of the hotel industry.

The analysis of the hotel industry of Ukraine is carried out and the impact of the COVID-19 pandemic on the tourism industry of Ukraine is given. The influence of gambling activity on the intensification of categorization of hotels in Ukraine is revealed. The directions of development of the hotel industry of Ukraine are offered and the economic efficiency of the offered measures is carried out.

Key words: hotel industry, development trends, categorized hotels, gambling activities, croupier courses, junk tour